№ 21 (217) Ausgabe A.

HOMAN

Cena s pieresyłkaj i dastaŭkaj da chaty.

na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś

wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.

Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak·

na 4-aj staranie za radok drobnymi literam —25 fen.; drobnyje abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za liniejku drobn. drukam.

№ 21 (217) Hod III. Wilnia. 13 Marca 1918 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

12 marca.

Zachodni teatr.

Warožaja artyleryja ŭ roznych punktach frontu, asabliwa miž Lis i Skarp, razwiwała žywiejšy ahoń. Na abšary miž pazycijami wajujučych staron adbywalisia piachotnyje bitwy. Ahoń anhlickaj artylerыj, kirawawany za našy pazycii, zabraŭ mnoha achwiar s-pamiž francuskich žycharoŭ.

U adkaz na warožyje naloty 9 i 10 marca na Štutgart, Essingen, Majuc našy latuny u apošniuju noč ščodra i z dobraj udačaj abkidali bombami Paryž.

Bar Richthofen małodšy dajšoŭ swajej 27 pabiedy ŭ pawietry.

BERLIN. Amerykanskaje wajennaje ministerstwo, jak piše „Petit Journal", maniecca sioleta zrabić nabor 800.000 sałdataŭ.

BERLIN. Pawodłuh wiestak šwedzkich hazet, niamieckije wojski zyjšli na bierah u Aborgu, ŭ Finlandzii.

BERLIN. Ab wajennych operacijach na Alandzkich astrawoch nakazywajuć.

U zachodniaj čaści astrawoŭ rasiejcaŭ bolš nima. Miž niamieckim i šwedzkim wojskam panujuć zusim dobryje adnosiny. Miž niemcami i šwedami razdzielenу zaniatyje imi abšary. Niamiecki načalnik u swajej adozwie da žycharoŭ apawieščaje, što niemcy pryjšli siudy jak pryjacieli i sajużniki barocca s čyrwonaj hwardzijej.

PARYŽ. «Matin» uradowa apawieščaje, što sajužniki u swajej adozwie zajawiać, što jany nie pryznajuć bresckaha mira.

U zhodzi z rasiejskim narodam i s sajužnikami **Japonija zajmieć Sibir.**

Pawodłuh inšych francuskich hazet, Japonija abraničycca zaniaćciem uschodniaha Sibiru i Mandžuryi.

AMSTERDAM. Pawodłuh najnawiejšych wiestak z Wašyngtonu **akančacielna pastanoŭleno zaniaćcie Japonijej Mandžuryi i Sibiru.** Razam z japoncami wystupić dywizija, złoženaja z rasiejskich sałdataŭ, wiernych sajužnikam. Načalnikam jaje budzie kn. Lwow, katory znachodzicca ciapier u Pekinie.

PARYŽ. Pawodłuh wiestak z Japonii zabaronien wywaz s Charbina u Władywastok. Heta pakazwaje, što Japonija zbroicca. Hetak sama spyniena pasyłka telehram. S pryčyny hetych wiestak i raboty kn. Lwowa ŭ Pekinie „Prawda» ličyć wajnu z Japonijej za fakt. Bolšewicki ŭrad zrobić usio, kab zawiaści ŭ Sibiry ład i dać adpor japoncam. Władywastockaja rada mobilizujeć swaje siły dzieła abarony. Hetak sama orhanizujecca śpiešna čyrwonaja hwardzija.

BERLIN: U najbližejšych dniach adbudziecca zasiedańnie ukrainskaj rady dzieła paćwierdžeńnia bresckaj umowy ab miry.

U Kijewi pačalisia **mirnyje pierehawory miž Ukrainaj i Wialikaruśsiu.**

PIECIARBURH. Rada bolšewikoŭ u Odessi razyjšłasia. Členy jaje wyjechali ŭ Charkoŭ. Ułaść uziali ŭ swaje ruki ukraincy i zawiali ład u horadzi. Pierač uciokam swaim bolšewiki abrabawali Odessu.

KELN. Wiezienaje z Ukrainy zbožže budzie razdzieleno miž Aŭstryjej i Niamieččynaj tak, što pierš budzie bolš atrymliwać Aŭstryja, a paśla — Niamieččyna — s tym, kab da 1 žniŭnia kožnaja dzieržawa atrymała hetulki-ž.

AMSTERDAM. Hieneral Siemionow, načalnik kazakaŭ, wajujučych z bolšewikami, pawodłuh wiestak s Pekina, wystupiŭ uzdoŭž sibirskaj čyhunki da stancii Maryinskaj. Kali suproč jaho pajšli 2.500 bolšewikoŭ ž harmatami, jon adstupiŭ da mandžurskaj hranicy.

BERLIN. Paŭnamočča členaŭ pruskaha sejmu pradoŭženy na adzin hod. Heta tłumačycca tym, što kali-b wajna nawat i skora zakončyłasia, dyk demobilizacija zaciahnułasia-by nadoŭha,

BERLIN. 12.III. Finlandzki prezydent ministraŭ Swinchawud, uciokšy z roznymi prypadkami s pałonu, pryjechaŭ učora ŭ Berlin. Jon s tawaryšami byŭ schawany pad pamostam adnaho rasiejskaha parachodu ŭ Helsingforsie, a kali parachod wyjšaŭ u more, dyk prymusili matrosaŭ pakirawać jaho ŭ Rewiel. Adtul užo pajechali ŭ Berlin.

BERLIN (W.T.B), Adna z niamieckich padwodnych łodach la zachodniaha uzbiarežža Anhlii zatapiła 5 parachodaŭ i 1 parusnik razam na 20,700 tonn jomkaści.

PARYŽ. 12.III, Uradowa. Zdaryŭsia warožy nalot s pawietra. Było zaŭważeno 7 eskadr. Jość achwiary ludžmi i škody. Padrobnaści buduć paźniej.

Biełaruskaja sprawa.

Tolki ciapier apawieščena taja linija, katoraja, zhodnie z mirnaj umowaj miž centralnymi dzieržawami i Rasiejej, pawinna razrezać naš kraj na dźwie čaści. Ziemli na zachod ad hetaj linii majuć być ustrojeny Niamieččynai i Aŭstryjej u zhodzi z ich žycharami. Druhaja čaść našaha kraju—na ŭschod ad jaje — maje astawacca da ahulnaha mira i poŭnaj demobilizacii Rasiei pad niamieckaj akupacijej.

Kali pieršaja pałowa može ŭžo snawać dumki ab takim ci siakim dzieržaŭnym ładzie swaim dyk pytańnie ab druhoj — zusim adkrytaje. U mirnaj umowie jasna skazano adno: što Niamieččyna hatowa wywiaści z jaje swaje wojski paśla padpisańnia ahulnaha mira i rasiejskaj demobilizacii, — ale nima nijakaha namioku na toje, što dalej staniecca s tej čaściu Biełarusi. A treba adznačyć, što ŭ hety moment badaj usie Biełaruskije ziemli, aprača Smalenščyny, akazalisia u składzie tej druhoj čaści: Witebsk zaniat litoŭskim pałkom, zawiazaŭšym znosiny z niamieckimi wajskami; dzieła abarony ad Rasiei abšaru ad Mahilowa da Homiela niemcy pastawili tam ka polski korpus, paddaŭšyjsia pad niamieckuju kamandu, — dy hetak uschodniaja hranica miž Biełaruśsiu i Rasiejej pierejšła ažno za Dniepr.

U myśl pryznańnia demokracijej Europy prawa ŭsich narodaŭ na sama asnačeńnie, ŭ myśl paćwierdžeńnia hetaha prawa uradami wajujučych dzieržaŭ,—biełarusy ŭ hety moment mohuć i pawinny wykarystać swaje prawo i daskazać ab sabie toje, što nie dahowareno ŭ mirnaj umowie. Papraŭdzi, biełarusy ŭžo skazali swajo słowa: razahnany bolšewikami biełaruski kongress u Minsku u swajej rezolucii zažadaŭ ŭžo niezaležnaści ŭsiaho našaha kraju, abnimajučy i hetu čaść jaho, katoraja tady była z našaha boku wajennaha frontu. A biełaruskaja konferencija ŭ Wilni u swaim palityčnym kliču zusim jasna hawaryć ab adbudowie niezaležnaha biełaruska-litoŭskaha hasudarstwa ŭ miežach kolišniaha Wialikaha Kniažstwa Litoŭskaha, złoženaha z dźwioch aŭtanomnych nacyonalnych terytoryj — biełaruskaj i litoŭskaj.

Biełaruskaje pytańnie ciapier paŭstaje pierad Europaj wa ŭsiej swajej šyryni, wa ŭsim swaim abjomie. Jano pawinno być razwiazano — i rawiazano ŭ myśl wyjaŭlenaj užo woli biełaruskaha narodu.

Hazeta „Deutsche Zeitung» piše: „Wielmi ważna, kab i tak zwanaja Biełaruś była addzielena ad maskoŭskaj Rasiei. Dy wielmi surjoznyje pryčyny robiać niežadanym, kab budučaja Wialikarasieja dzielečy pierejšła-by za liniju Čudskoje woziero—Dniepr.

Niamiecki hołas u polskaj sprawie.

U apošnim sšytku časopisi „Mittel-Europa" („Centralnaja Europa") nadrukowana staćcia ab budučynie palakoŭ. Staćcia heta asabliwa cikawa zatym, što aŭtor jaje, jak sam heta kaže, chacieŭ by bačyć Polšču zdawolanaj, karystajučaj z poŭnaj swabody ekonomičnaha razwićcia, — značyć, može ličycca nia woraham, a pryjacielam palakoŭ.

Adznačajučy, što mir z Ukrainaj nie zdawoliŭ damahańniaŭ palakoŭ, kab Chołmščyna apynułasia pad ich panawańniem, — aŭtor staćci kaže, što i inšyje polskije damahańnia spatkaje padobny-ž los. «Dalejšaja niebaspieka ich nacyonalnym pretensijam idzie — pry aŭstryjacka-polskaj razwiazcy abo i biez jaje — z Haličyny; zdajecca, što žadańnie aŭstryjackich ukraincaŭ, kab uschodniaja Haličyna była wydzielena i atrymała a obnaje samapraŭleńnie, jak ukrainskaja karonnaja ziemla monarchii sa stalicaj u Lwowie, — heta ŭžo nia wydumka, a apirajecca na zawiereńniach, dadzienych Aŭstryjej, ci Ukrainaj. Jašče wialikšaja niebaspieka dla palakoŭ nabližajecca s paŭnočnaha uschodu i s paŭnočy. S pryčyny abšyrnaści litoŭska-biełaruskaha hasudarstwienaha orhanizmu može stacca toje, što nowaja polskaja dzieržawa budzie nia tolki abrezana z usich bakoŭ, ale budzie zamurowana nawakoł dzieržawami i narodami, katorych palak budzie ŭsich nienawidzieć i katoryje sa swajho boku buduć uhledacca na palakoŭ niedawierčywa... Usie u centralnaj Europie niedawierajuć palakom. I samo saboj razumiejecca, što pry hetkim niedawierji da palakoŭ najwyšejšyje wajennyje i palityčnyje kruhi asabliwa rupiacca ab wynik wajny, ab zaščytu ad bolšewickaj Rasiei, ab trywałuju družbu z bolšewickimi narodcaŭ rasiejskich, — što Aŭstryja apirajecca na Ukrainu, s katoraj budzie žyć družna, Niamieččyna — na silnuju litoŭskuju dzieržawu, prychilnaść katoraj zabaspiečywaje niemcaŭ u Kurlandzii, Liflandzii i Estlandzii, urešci — na zawiereńnia, jakije prynaležnaść usich hetych dzieržaŭ da centralnaj Europy daje suproć «wšechpolskich» damahańniaŭ, skirawanych da serca Niamieččyny».

Pawodłuh aŭtora staćci, najbolš winawaty ŭ hetkim trahičnym wyniku dla ich sami palaki. Palityčny rozum nie stanowić adznaki z inšych pahladaŭ wielmi zdolnaha polskaha narodu: u kožnym zdareńni, nie pakazwaje na ich palityčny razum fakt, što jany ŭsiudy patrapili zbudzić proci siabie woraha i što ciapier ukrainiec i litwin hladziać na ich tak sama, jak daŭniej rasiejec i prusak...

Anhličanie ab polskich damahańniach.

Palaki, damahajučysia dałučeńnia da swajej dzieržawy ziamiel čužych narodaŭ, wystaŭlajuć pierad usim świetam swaju sprawu ŭ takim światle, jak-bytcym niespaŭnieńnie ich damahańniaŭ było-by «kryŭdaj» dla polskaha narodu. Tym časam zusim jasna, što jak raz pry spaŭnieńni henych damahańniaŭ pakryŭdženymi byli-by tyje narody (biełarusy, ukraincy, litwiny), na ziemli katorych halacca palaki.

Europa pačynaje heta razumieć. Na polskije lamentacii s pryčyny prylučeńnia Chołmščyny da Ukrainy uhledajecca ŭžo wielmi krytyčna i anhlickaja pressa, katoruju dahetul «aświedamlali» palaki.

«Manchester Guardian» piše miž inšym:

„Polskije skarhi apirajucca na tym, što centralnyje dzieržawy pryznali prynaležnymi da Ukrainy ziemli, katorych damahajecca Polšča. Polskije skarhi bližej nie aznačywajuć hetych abšaraŭ, dy heta lohka zrazumieć, bo roznyje partyi rozna hladziać na toje, jakije pawinny być hranicy Polščy. Hetak jość miž palakami, naprykład, takije, katoryje dawodziać, bytcym usia Litwa i Ukraina stanowiać polskaje mieńnie, bo jany niekali ŭ minuŭščynie ŭ takoj ci siakoj formie byli pryłučeny da polskaj karony. Z druhoha boku hrupa Dmowskaha, katoraja, na žal, karystajecca sympatyjami «Foreigne Office», damahajecca dla Polščy wialikaruskich ziamiel; pry hetym treba prypomnić, što wystupiŭšyje proci bolšewikoŭ polskije wojski abjawili za polski kraj rasiejskuju prawinciju“.

Jak wiedoma, „rasiejskaja prawincija“, ab katoraj piše anhlickaja hazeta, heta — biełaruskaja ziemla (Mahileŭščyna), katoruju, jak my ŭžo pisali, Dowbor-Muśnicki abjawiŭ «pryłučenaj» da Polščy. I wystupleńnie „Manchester Gwardian“ pakazwaje, što prychodzić kaniec dzieła polskich bałamuctw nia tolki ŭ centralnych dzieržawach, ale i u warožych da ich hasudarstwach.

U Wilni i wakolicach.

× **Ad Redakcii.** Dzieła techničnych pryčyn hety numer «Homana» — pieršy raz ad času zakładzin hazety — wychodzić spožniŭšysia na adzin dzień.

Nadalej hazeta budzie iznoŭ wychadzić akuratna kožyn paniadzielak i kožyn čeówier u wiečary.

× **Ščyraje pryznańnie** My ŭžo adznačywali, što Centralny Kamitet dzieła pomačy achwiaram wajny, katory pamieščajecca u Šwejcaryi (u Vevey), prysyłaŭ u Wilniu systematyčna wialikije summy hrošy dzieła pomačy «ŭ roŭnaj miery nasialeńniu polskamu, litoŭskamu i biełaruskamu». Hetkich hrošy da marca miesiaca 1917 hodu było prysłano biezmała 900.000 marak, a ciapier summa heta napeŭnie šmat wyšejša za miljon. Na žal, nia hledziačy na oficyalnyje polskije publikacii ab «roŭnaj» pomačy palakam, litwinom, i biełarusam, wilenskije palaki, na ruki katorych pastupali pamienionyje summy, da letašniaha marca wydzialili dla biełarusaŭ ŭsiaho adnu sotnuju častku, dyj to nia zaŭsiedy z dobraj woli... Ale ad leta minułaha hodu i hetaja nikčemnaja «pomač» biełarusam była spyniena, a Biełaruskamu Kamitetu zajaŭleno, što dla jaho hrošy nie prysyłajucca...

Hetymi dniami da Polskaha Kamitetu zwiarnułasia upoŭnamočenaja Biełaruskaha Kamitetu, p. F. Malinoŭskaja, s prośbaj akazać pomač 300 biełaruskim wysialeńcam s frontu, katoryje cierpiać strašennuju bladu. žywučy ŭ wakolicach Daŭg. Na heta jej u Polskim Kamiteci było zajaŭleno oficyalna, što biełarusam Polski Kamitet nie pamahaje, a hrošy maje tolki dla palakoŭ.

Treba Polskamu Kamitetu padziakawać za ščyraść: ciapier prynamsi jasna dla ŭsich, što značać polskije publikacii ab «pomačy ŭ roŭnaj miery nasialeńniu polskamu, litoŭskamu i biełaruskamu.»

V

× **Biełaruski teatr.** U niadzielu, 17 marca, u Biełaruskim Klubie Dramatyčnaja družyna stawić kamedziju u 1 akcie p. z. «Michałka» i dramatyčny abrazok u 1 akcie p. n. «Pietro Karuzo» R. Brakko (z italjanskaha).

Pačatak a 7 hadz. wieč.

× **Kancert.** Bilety na kancert kwartetu im. St. Moniuški, ładženy na karyść Prawasłaŭnaha Kamitetu, ŭžo pradajucca.

Napaminajem, što hety kancert, wielmi cikaŭny z artystyčnaha pahladu, adbudziecca ŭ sali „Lutni“ ŭ hetu piatnicu, 15 marca, a 8 hadz. wiečara.

× **Feldmaršałak Ejchhorn** pakinuŭ stanowišče hłaŭnakamandujučaha 10 armii, ale astajecca hłaŭnakamandujučym hrupaj wojsk, wiadomaj pad imiem hrupy Eichhorna.

× Letni čas. Letni čas pačynajecca sioleta 15 krasawika a 2 hadz. paśla pałunačy i budzie mieć siłu da 16 wieraśnia da 3 hadz. ranicy. Usie publičnyje hadzinniki pawinny być pierestaŭleny: 15 krasawika a 2 hadz. ranicy — na 3 hadzinu, a 16 wieraśnia a 3 hadz. ranicy—na 2 hadzinu..

Letni čas ustanaŭliwajecca nanowa zatym, što ŭ 1916 i 1917 h. h. wyjawiłasia karyść ad jaho. Apryč wialikaj karyści dzieła zdaroŭja, zrobleny značnyje zbieražeńnia materjałaŭ dzieła aświatleńnia.

Sioleta letni čas ustanaŭliwajecca na takich samych asnowach, jak letaś, — tolki pačatak i kaniec jaho pieranieslen na druhije dni, bo dzieła wyhody ruchu na čyhunkach i na počci letni čas pawinien pačacca ad paniadziełku (W.T.B).

× **Prymusowy ahlad i štemplawańnie świniny,** ab katorym my ŭ swaim časie pisali, maje ciapier abawiazkowuju siłu. Jak wiadoma, štemplawańnie budzie biezpłatnaje. Nieštemplawanuju świninu buduć konfiskawać.

× **Sproba samahubstwa.** 17 h. prostytutka, Maryja Burakišskaja (Rudnickaja 6), dzieła samahubstwa napiłasia sublimatu. Skoraja pomač adwiezła jaje ŭ balnicu Sawič.

× **Temperatura.** Najwyszejszaja i najniżejšaja temperatura za aposznijo dni była (pawodłuh Celasij:

	najwyš.	najniž.
7—8	+ 4,5°	— 5,5°
8—9	+ 5,3°	— 12,0°
9—10	+ 6,9°	— 9,6°
10—11	+ 9°	— 7°

Z USIAHO KRAJU.

Polskije wojski u Biełarusi.

Polskije wojski pad kamandaj hienerała Dowbor-Muśnickaha, katoryje, jak užo wiadoma, mieli„ia „zawajowywać» Biełaruś dla polskaj monarchii, na mocy uhody z niemcami 27 lutaha ačyścili Minsk. Im wyznačen abšar, na katorym jany pawinny stajać: miž Mahilowam i Žłobinym.

Polski korpus, jak pryznalisia deputaty jaho ŭ Waršawie, składajecca ŭsiaho tolki z 20.000 duš.

Kamisar dzieła sprau okupacii.

Jak dawiedywajecca „Lok. Anz,» maje być naznačen niamiecki impierski kamisar dzieła spraŭ zaniatych ziamiel u prybałtyckim kraju i ŭ Litwie z miejscom bytnaści ŭ Berlinie.

U hetym uradzie majeć być skoncentrowano palityčnaje i ekonomičnaje upraŭleńnie hetych ziamiel, dy heta pakazwaje, što na Liflandziju i Estladziju u sprawach praŭna-dzieržaŭnych uhledajucca tak sama, jak na Litwu i Kurlandziju. Na stanowišče kamisara bytcym-to ŭžo namiečen praŭdziwy tajny nadrajčy i ciapierašni dyrektar ministerstwa sielskaj haspadarki, hraf Robert Kejserling. Jak wiadoma, jon znachodzicca ciapier u Rumynii.

Kurlandzkaja Rada.

«Korr. B.» nakazywaje z Mitawy z 8 marca:

Kurlandzkaja Krajowaja Rada ŭ poŭnym składzie apryč adnaho člena, niabytnašć katoraha była wytłumačena, na siahońniašnim zasiedańni swaim a 4 hadz. papałudni ŭsiemi hałasami pastanawiła:

1. Prasić Jaho Wialičestwa Impieratara i Karala, kab pryniaŭ kniažuju mitru Kurlandzii.

2. Wyskazać žadańnie, kab Kurlandzija była jak možna najciaśniej zwiazana z niamieckaj dzieržawaj na asnowie konwencij u wajennych sprawach, mytnych, sprawach znosin, hrašawych, mier i sudoŭ.

3) Wyskazać nadzieju, što ŭwieś prybałtycki kraj budzie złučen u adnu dzieržaŭnuju orhanizaciju u jednaści z Niamieččynaj.

Francišk Olechnowič.

Bazylišk

kazka ŭ 3 aktach.

(Hladzi «Homan» № 20).

J a n k a. — Woś maja prośba: jak zhinu ja, dy znojdziecie moj trup, to zakapajcie jaho ŭ ziamlu z hetaj chustačkaj na hrudziach... Nasypcie nada mnoj kurhan... A ty, kniazieŭna, kali na ciabie nadojdzie sum — taki, što až slozy pasypiucca z wačej, schadzi na toj kurhan, — i može choć adna slazinka prypadkam kapnieć na piasok, prasočycca skroź ziamlu i ŭpadzie na mai hrudzi... Prycisnu chustačku — pamiatku twaju macniej da serca i budu ciešycca u damawinie, što heta cichaja slazinka z wačej twaich sarwałasia mo' z žalu pa mnie...

I woś usia nahrada ia mianie!... (da kniazia): Jdu! kniaź! błahasławi!

K n i a ź. — Idzi i ščaśliwa wiertajsia!

J a n k a (wybiehaje).

Narod i niekalki wojaŭ iduć za im. Jnšyje hladziać praz wokny.

K n i a z i e ŭ n a (staić pry adnym z wokan).

K n i a ź (siadzić zadumaŭšysia na tronie).

1-šy w o j (pry waknie). — Idzie, —narod jaho prawodzić!...

2-hi w o j (tak sama).—Užo jon blizka bramy!

3-ci w o j (t. s.). — Kabiety płačuć...

4-y w o j (t. s.). — Niechta horšć kwietak kinuŭ!...

1-šy w o j. — Užo adčyniajuć bramu...

2-hi w o j. — Jon zatrymaŭsia kala bramy... Hladzić siudy na zamak...

3-ci w o j. — Ciapier niejki znak rukoj daje...

4-ty w o j. — Užo pajšoŭ! —

K n i a z i e ŭ n a (kryčyć praz wakno).—Wiertajsia žyŭ!...

Kurtyna.

AKT III.

Pole za muram. U hłybi sceny lažyć trup rycara.

J a n k a (ŭchodzić). — A woś jašče adzin! (pryhladajecca) Toj musić užo šmat dzion lažyć: zbroju pakryła irža, twaru nie raspaznać, wočy wydziuŭbali hruhany!...

Pajšoŭ ty wieručy ŭ pabiedu, pajšoŭ ty s pieśniaj žyćcia na wustach, pajšoŭ z haračym sercem u hrudziach!...

Ciapier niedzie maci twaja haračyje slozy praliwaje, dy ŭzdychaje dziaŭčyna krasnaja twaja...

Taki kaniec.

Mo' i mianie taki kaniec čekaje? Hruhany čornaj chmaraj załapočuć zaŭtra nad świežym trupam, — dy tolki s tuhi pa mnie nie ŭpadzie z ničyich wačej slaza, z ničyich hrudziej nia wyrwiecca ŭzdoch pa mnie! bo ja adzin na swieci, ja — durny Janka!

E, hodzi sumawać! Što maje być, chaj budzie! kali ž prydziecca nawat zhinuć, nichaj i tak!... bo dla jaje ja achwiarawaŭ žyćcio!...

Kniazieŭna! Lublu ciabie!...

Kniaź sulić wialikuju nahradu... A dla mianie najwialikšaj byłoby nahradaj słuhoju twaim być praz usio žyćcio!...

Dahetul ja što-dzienna chadziŭ kala zamkowaha płota. Hladzieŭ ŭ wierch, tam, dzie na rahu pad wiežaj bliščeło wakonce jaje swiatlicy. Woś, ranicaj wakno kniazieŭna adčyniaje... Pabačyšy jaje, ja praz uwieś dzień byŭ ščaśliwy, bieh u les, piejaŭ, raskazywaŭ ab swajej radaści sosnam, ptuškam...

A ŭ wiečar iznoŭ wiertaŭsia pad kniaziewy płot na swajo miesco i—znoŭ bačyŭ jaje. Sonce chawałosia za niebaschił, a jana hladzieła na jaho čyrwony kruh, razwitywajučysia z dniom. Tady ja pačynaŭ ihrać na dudzie abo piejaŭ ab tuzie dušy majej.

I tam pad płotam zasypaŭ. Warta nie raz, pabačyŭšy mianie u načy, chacieła won prahnać, dy paśla dali supakoj, śmiejalisia tolki: durny Janka!

A ja śniŭ piekny son a sławie i kachańni!..

Kazali ludzi, što ja na świecie lišni, što pažytku z mianie nijakaha nima, niezdatny da raboty, bo durny, adnak pieśni majej słuchali prahawita i dawali z litaści: chto kusok chleba, a chto sała, a inšy miodu zban, — i žyŭ ja, jak matyl, — biez patreby, — dzieła radaści ludzkoj tykieła...

Što heta? (słuchaje). Čuju, — niechta biažyć... Mo' heta Bazylišk? Treba być hatowym... (razwiazywaje s chustački lusterka i zatrymliwajecca pry kulisie).

Ubiehajuć 2-je ludziej.

1-š y (padaje zamaryŭšysia). — Och, nie mahu!... Sił užo nie maju! Tut zhinu!...

2-h i (tuzajučy 1-ha). —Ustawaj, zbiary apoški sił, paśpiejem: adsiul widać užo miesto!... Nu, chutčej!

1-š y (słabym hołasam). — Usio roŭna... Sił nie maju bolej...

J a n k a (padychodzić da ich).

2-h i (da Janki). — A, malec!... Chadzi, pamažy mnie jaho padniać, — i uciekajmo, bo honicca za nami Bazylišk!...

J a n k a. — Bazylišk? Dyk ja-ž jaho čekaju!...

Hetak sama pryniat usiemi hałasami prajekt pasyłki telehramy Imperataru z wyražeńniem pakornaści i delehacil ŭ Berlin s 4 asob dziela padačy kancleru hetaj pastanowy.

KALWARYJA. Clapier — u časie wialikaha pasta — posny alej maje wialiki chod, asabliwa u sielan. Z hetaha skarystaŭ sielanin Jonas Sinkiewičius, u Smolnicach, pad Kalwaryjej: z dźwioch pustych hranat jon zrabiŭ press dziela wyrabu aleju, s katorym i jeździŭ pa kraju. Adnak, „fabrykanta» skora zławili i addali pad sud.

MARJAMPOL. Tutejšaja 5-kłasnaja litoŭskaja škoła maje 240 wučniaŭ.

BEDELI, Władysław. paw. Haspadar Bekier sam pastawiŭ swajmu kaniu klejmo rehistracii. Sud ubačyŭ u hetym ašukanstwo, ale s pamienšajučymi winu akaličnaściami i zasudziŭ jaho zapłacić štraf.

WIESTKI Z RASIEI.

BERLIN. Centralnaja kamisija pieciarburskaj rady, zhodnie s telehramaj Reŭtera, dajšoŭšaj da „Tägl. Rundsch“. wializarnaj pierewahaj hałasoŭ wyskazałasia za pryniaćcie mirnaj umowy.

Kažuć, što Krylenko s pryčyny niazhodliwašci jaho s palityčnymi pahladami narodnych kamisaraŭ padaŭsia u adstaŭku.

LUGANO. Pieciarburskaja rada rab. i sałd. pryniała pierewahaj hałasoŭ proci hałasoŭ socyał-rewolucyoneraŭ brescki mir.

BERLIN. 9.III Lenin i Trockij maniacca wyjści u adstaŭku.

Pawodłuh «Expres Kor.», ab adstaŭcy abodwych ministraŭ pastanoŭleno na zasiedańni hłaŭnaha kamitetu rad 5 marca. Namieśnikam Lenina maje być b. minister sielskaj haspadarki, Černow; jaho ličać za pieršaha kandydata. Kažuć, bytcym wypuščenamu niekalki dzion tamu nazad s Pietrapaŭłaŭskaj krepaści byŭšamu mininistru Kiškinu spaŭnieielny kamitet rad manicca daručyć utwaryć nowaje prawicielstwo. Kiškin — adzin z najwialikšych staronnikaŭ kadetaŭ i sajuźnikaŭ.

Jak apawiedajuć uciekačy, katoryje pryjechali s Pieciarburha ŭ Aparandu, ŭ Rasiei panuje wializarnaje abureńnie proci Lenina i Trockaha, katorych winawaciać u tym, što jany, zaciahiwajučy pierehawory, dawiali da utraty Rasiejej wialikich abšaraŭ.

Naadwarot, „Prawda», hazeta Lenina, dawodzić, što heta stary urad winawat u tym, što mirnyje warunki Niamieččyny akazalisia wastrejšymi, čym možna było spadziewacca.

Pieciarburski karespandent paryžskaj hazety «Journal“ paćwierdžaje nadzieju aświedomlenych berlinskich kruhoŭ na toje, što ziezd rad 12 marca paćwierdzić umowu, padpisanuju u Brest-Litoŭsku. Lenin pierakonan, što dabjecca hetaha, nia hledziačy na ŭsie praškody. U patrebie jon užo znojdzie radu na heta.

PIECIARBURH. 8.III. Trockij pakinuŭ stanowišče narodnaha kamisara dziela zahraničnych spraŭ.

BERLIN. Pawodłuh wiestak s Pieciarburha, urad narodnych kamisaraŭ na specyalnym zasiedańni pastanawiŭ praciahnuć ruku da ukrainskaj rady, kab dajšci zhody. Zhodnie s pastanowaj, kamisar dziela nacyonalnych spraŭ apawieščaje ŭ swajej adozwie, što miž narodami Rasiei i Ukrainy niepryjaźni nima.

PIECIARBURH. 9.III. Hłaŭnakamandujučyj Krylenko, Murawjow i Antonow padalisia u udstaŭku, uważajučy, što treba dalej wajewać z Ukrainaj i kazakami, pakul jany nie pakaracca.

ŠTOKHOLM. 9.III. U Nowočerkasku, katory iznoŭ apynuŭsia ŭ rukach kazakoŭ, adbyŭsia kazacki kongres, pryniaŭšyj hetkije rezolucii:

1. Nie pryznawać i dalej pieciarburskaha uradu Lenina.

2. Abjawić zusim niewažnaj mirnuju umowu s centralnymi dzieržawami. Umowa z Rasiejej može być zroblena tolki pry učašci ŭsich nacyonalnaściej, nasielajučych Rasieju.

3. Kazaki datul buduć wajewać z wialikarusami, pakul nia budzie skinut Krylenko i pakul čyrwonaja hwardzija nie pakinie kazackaj ziamli.

BERLIN. Apawieščeńnie piśma b. rasiejskaha cara na imia francuskaha prezydenta, pawodłuh francuskich hazet, stanowić znamienny fakt. Apawieščeńnie hetaje adbyłosia na žadańnie samoha francuskaha prezydenta. Hazeta «Humanite» kaže, što heta — ŭstupleńnie da pawarotu cara na tron.

BERLIN (W.T.B.). Jak nakazywaje «Progres de Lyon» s Paryža, miž Dniastrom i Prutam utwaryłasia Mołdawanskaja respublika sa stalicaj u Kišyniowie.

KOPENHAGA. Finlandzki urad apawieściŭ u Wazie, što niemcy wysadzilisia na Alandzkich astrawoch sa zhodaj i na prośbu finlandzkaha uradu.

Rasieja i centralnyje dzieržawy.

Hraničnaja linija z Rasiejej.

BERLIN (W.T.B.). Linija, ab katoraj haworycca u 3 artykule mirnaj umowy z Rasiejej i katoraja pakazwaje zachodniuju miažu rasiejskaha dzieržaŭnaha panawańnia, jdzie miž astrawami Dago i Worms, a takže miž ostrawam Moon i ublarežžem sušy, paśla pa linii słaba wyhnutaha łuku cieraz Ryskuju zatoku dachodzić da sušy krychu na paŭnočnym uschodzi ad uścia liflandzkaj Aa, jdzie uzdoŭž hetaha łuku, akružajučy Ryhu, i pierarezywaje Dźwinu na uschodzi ad Ogera.

Dalej hranica dzieržycca linii Dźwiny ažno da wakolicy na ŭschodzi ad Dźwinska — da miejsca, dzie dahetul kančałasia hranica Kurlandzii, i adtul pa dawoli roŭnaj linii idzie da pałudziennaha kanca Dryświackaha woziera, pakidajučy miejscowaść Dryświaty na ŭschodzi. Adhetul linija robić zakrut na pałudzienny zachod i blizka pasiaredzinie pierarezywaje čyhunku Świenciany-Łyntupy. Widzy i Twereč astajucca na ŭschodzi ad jaje.

Prachodziačy dalej mima Michališek i Gierwiat, katoryje astajucca na zachodzi, paśla čyślenych pawarotaŭ linija dachodzić da čyhunki Wilnia-Smorhoń, katoruju pierarezywaje krychu na ŭschodzi ad Słabodki, a paśla iznoŭ idzie ŭ paŭnočna-zachodnim kirunku pa ciačeńni rek Opity i Gawli da uścia ich u Nioman. Ošmiana i Dziewieniški astajucca na ŭschodzi ad linii, a Kładniki i Gieraniony — na zachodzi.

Dalej pa Niomani jdzie linija da punkta wyšej Mastoŭ i zawaračywajecca adhetul prosta na pałudzień da rečki Zelwianki, a paśla ŭzdoŭž jaje da wakolicy Rožany, katoraja astajecca na ŭschodzi ad linii. Adhetul kirujecca na pałudzienny zachod ažno da ukrainskaj hranicy kala Pružan. Smalenica i Dobučyn uastajucca na ŭschodzi ad jaje.

Padrobna stanowić hranicu specyalnaja niamiecka-rasiejskaja kamisija.

BERLIN (W.T.B). «Narod. Allg. Ztg» apawieščaje zmiest dadatkowaj niamiecka-rasiejskaj umowy.

Umowa heta razhledaje ŭ 10 artykułach hetkije sprawy: 1) nawiazańnie nanowa dyplomatyčnych i kulturnych znosin; 2) pawarot hasudarstwienych umoŭ; 3) pawarotnych prywatnych prawoŭ; 4) zwarot strat cywilnych; 5) abmien wajenna-pałonnych i cywilnych pałonnych; 6) apieka nad wiertajučymisia damoŭ; 7) amnestyja; 8) dola tarhowych sudzien i hruzaŭ ich, papaŭšych u ruki worahaŭ; 9) orhanizacija archipelagu Špicbergen; 10) urešci kancawy artykuł ustanaŭliwaje, što dadatkowaja umowa, kali ŭ jej nie pastanoŭleno inačej, nabiraje mocy razam z mirnaj umowaj.

Wystupleńnie Japonii.

ŠTOKHOLM. 7.III. «Prawda» atrymała wiestku, što niekalki japonskich pałkoŭ i kitajskich družyn iduć na Irkuck. Usie žaleznadarožnyje linii i stancii zaniaty japoncami i kitajcami. U Władywastoku i Charbinie taksama ŭžo razhaspadarylisia japoncy. Bolšewickije ŭłaści skinuty. Rasiejskije siemji nie majyć mahčymaści ŭciačy u Raseju s pryčyny pilnaha kontrolu japoncaŭ.

2-h i. — Zdureŭ!... (da 1-ha): Ustawaj, bratok, ustawaj, — i uciekajmo! Toj malec šalony! (abodwa wybiehajuć sa sceny).

J a n k a. — Ja ašaleŭ? Być može... Nia wiedaju...

Čuwać zdalok wyćcio Bazyliška.

J a n k a. — Nichaj razwiažecca los moj i baćkaŭščyny majej! (wybiehaje).

Na scenu ŭchodzić B a z y l i š k. *Jon šypić, chrapić, ahniom dyšyć. Wočy bliščać zialonym bleskam. Razhledajecca pa scenie.*

J a n k a (ŭbiehaje na scenu z zawiazanymi chustečkaj kniazieŭny wačyma; ŭ adnej ruce trymaje lusterka, ŭ druhoj rahatanu. Zatrymaŭšysia naprociŭ Bazyliška, padymaje ruku s lusterkam i trymaje lusterka pierad Bazyliškam).

B a z y l i š k (paśla paŭzy walicca na ziamlu).

J a n k a (koleć jaho rahatynaj, apiraje adnu nahu jamu na brucha i, schwaciŭšy swoj roh, wisieŭšyj na šyi na šnuročku, pačynaje trubić).

Ubiehaje woj.

W o j (da Janki). — Zabiŭ jaho?... Hieroj! ty aščaśliwiŭ nas!...

Za wojem zara ŭchodziać: Kniaź, Kiazieŭna, woi, narod.

J a n k a (da kniazia). — Spoŭnien, kniaže, twoj zahad!...

K n i a ź (da ŭsich). — Woś naš hieroj! Kali ŭžo nie było nijakaha ratunku, — jon pajšoŭ i wyratawaŭ nas z biady... Kažy, jak ciabie kličuć, bo dahetul nawat imi twajho nia wiedajem.

J a n k a. — Janka. Inšyje kažuć: durny Janka!

K n i a ź. — Adhetul nichto ciabie nazwać tak nie paśmieje. Ciapier ty bahač, hieroj — ščaśliwy Janka.

J a n k a. — Kniaže! pazwol prasić.

K n i a ź. — Prasi!

J a n k a. — Ščodraja twaja nahrada... Dy heta ŭsio nia toje, čaho mnie dla ščaścia treba...

U s i e (dziwujucca hetaj hutarcy).

K n i a ź. — Čaho ž tabie?

J a n k a. — U nahradu — waźmi mianie ŭ swoj pałac, nichaj budu parabkam, słuhoju, kab tolki... moh ja kožyn dzień bačyć dačku twaju— kniazieŭnu! kab choć raz u dzień ja moh hlanuć u jaje wočy jasnyje, čuć šurch jaje sukienački, paceławać toj śled, kudoj stupiła jaje nožka!.. (stanowicca na kaleni pierad kniaziem).

Kali majo žadańnie nadta śmiełaje, prykažy ŭziać mianie na muki, i chaj kožny dzień da kanca žyćcia majho mučać mianie katy, — tolki spoŭni maju prośbu, kniaź!

K n i a ź. — Ustań, Janka! (da słuh): Dajcie poŭnuju mnie čarku!

S ł u h a (daje čaru).

K n i a ź (pje). — Z adnej s taboju čary pju... Maješ, pij da dna! Ty nie słuha, nie rab, katoraha biaruć na muki, ty raŭnia ŭsim! (Da kniazieŭny): Kniazieŭna! što ty na heta skažeš?

K n i a z i e ŭ n a (nia hledziačy). — Ja maŭču. Čekaju twajej woli, kniaź!

K n i a ź. — Hlań u wočy mnie... woś tak. Z wačej twaich čytaju, što žadańnia twai zhodny z majej wolaj. Ja chaču spoŭnić jaho prośbu — i bolej taho... (Da Janki): Biary maju dačku za žonku! Dačka, ty zhodna?

K n i a z i e ŭ n a (hladzić jasnymi wačyma na Janku), — Ale. Zhadžajusia.

K n i a ź (da Janki). — Ja stary ŭžo... Ty siadzieš na maim tronie i budzieš kniažyć. (Da słuh): Trubicie ŭ roh! kličcie narod! Abjaŭcie jamu maju wolu.

Trubiać u roh. Homan.

K n i a ź (abnimaje adnej rukoj Janku, druhoj kniazieŭnu i padychodzić z imi na front sceny)
Woś Bazylišk zabit i ŭžo jon nie ŭwaskreśnie,
Narešci skončyŭsia ściah doŭhi našych muk,
Nichto krywi ludzkoj smaktać nia budzie bolej,—
My ščaśliwy iznoŭ, znoŭ wolny, jak raniej!
(pakazwajučy na Janku).
Woś heta naš hieroj! U šeraj jon siermiazie
,I šeraje dasiul było jaho žyćcio.
Dy wypaŭniŭšy doŭh prad baćkaŭščynaj miłaj,
Ciapier raŭnia kniaziom, wyšej za ich: — hieroj!

K n i a z i e ŭ n a:
Woś heta moj hieroj! U šeraj jon siermazie.
I šeraje dasiul było jaho žyćcio.
Dy wypaŭniaŭšy doŭh prad baćkaŭščynaj miłaj,
Ciapier raŭnia kniaziom, wyšej za ich: — hieroj!

J a n k a (da kniazieŭny):
Ja dla twajej krasy hatoŭ išci na muki,
Dziela lubwi majej hatoŭ na ŭsio, na ŭsio!
Kali tabie žyćcia majho patreba budzie, —
Biary majo žyćcio, jaho nia treba mnie!

K n i a ź (da Janki):
Duša twaja haryć, jak połymia ŭ dzień jasny,
U žyłach twaich kipić reka maładoj krywi,
Ciabie jašče ŭ žyćci čekaje mnoha dzieła, —
Hary ahniom, kipi, siermiažny naš hieroj!

Trubiać u roh.

Kurtyna.

KANIEC.

U Charbinie i Władywastoku, naabuł, zusim spaŭkojna.

Havas nakazywaje, što 4.III u Tokio adbyłasia specyalnaja narada dyplomatyčnych predstaŭnikaŭ, katoraprypisywajuć wializarnuju wahu.

BERLIN. 7.III. Wiejski ab japonskim wystupleńni, katoryje dajšli siudy z-zahranicy, adznačywajuć usio bolš wyrazna, što krok hety papraŭdzi kirujecca proci sajuźnikaŭ i što ich hasudarstwienyje mužy, nia hledziačy na uspakaiwajučyje zajawy, sami wielmi niepakojacca z pryčyny nowych planaŭ japonskaha uradu.

Paryžskaje wydańnie hazety „New-York Herald» nakazywaje s Tokio, što japonski urad zabaraniŭ wysyłku jakich-koleČy telehram z Japonii zabranicu. Hetak sama ad niadzieli ŭ pałudzień začynieny japonskie porty Nagasaki i Nogodete i korejski Fušyna.

BERLIN. 8.III. Pawodłuh londonskaj telehramy, Anhlija, Francija i Złučenyje Štaty trebujuć zawiereńnia, što Japonija paśla kanca wajennych čynnaściej woźmie swaje wojski nazad.

Jak piše «Daily Mail», pryniata akančacielnaja pastanowa, adnak apawieščeńnie jaje adłożeno da času, pakul nie pryjdzie s Tokio sprawazdača anhlickaha pasła, katoramu zahadano wyjaśnić z japonskim uradam hetkije punkty: 1) na jakich linijach sibirskaj čyhunki Japonija manicca ustanawić swaju achranu i paliciju i 2) čy Kitaj budzie padtrymliwać Japoniju i ŭ jakoj miery.

Stanowišče Ameryki daje „Assoc. Press" asnowu dziela dumki, što Ameryka ŭsie swaje siły naznačaje dziela wajny z Niamieččynaj i dačasu pakidaje na dryhim planie swaje uschodnia-azijackije interesy. Jak dumaje amter damskaja «Allg. Handelsbl.», usie hetyje niapeŭnyje hutarki pakazwajuć, što Ameryka choče wystupić zdzierżana, ale na ŭzrost japonskaj pierewahi ŭ uschodniaj Azii jana hladzić nieprychilna.

Heta wyskazywaje „New - York American" hetkimi sławami: «Nowaja Japonija zanimaje waroźaje i hroznaje stanowišče na tyłach Złučenych Štataŭ".

BERLIN. Pierehawory sajuźnikaŭ z Japonijej ab japonskim wystupleńni ŭ Sibiru da času spynieny s pryčyny wyskazanaha Amerykaj pahladu ab niežadanych paśledztwach hetkaha kroku. Rasiejski narod, bačučy adkrytuju niepryjaźń sajuźnikaŭ, dziela katorych jon uchwiarawaŭ miljony ludziej, može akančacielna kinucca ŭ abojmy centralnych dzieržaŭ. Ličučysia z nastrajeńniem Anhlii, japonski pasoł zajawiŭ, što wystupleńnie Japonii ŭ Sibiry da času adłożeno.

Pad naciskam amerykanskaj palityki Kitaj zajawiŭ, što jon ahranićycca tolki zaščytaj mandžurskaj hranicy.

Ukraina.

BERLIN. Zaniaćcie Kijewa niamieckim i ukrainskim wojskam adbyłosia blizka što biaz bitwy. Razwał bolšewickaj ŭłaści, nacisk apošniaj na wajennuju kamandu i admowa nasialeńnia, wiernaha swajej zakonnaj ŭłaści (centralnaj ukrainskaj ułaści), wyawaŭ bolšewickamu wojsku spažyŭnyje pradukty zrabili toje, što bolšewickaja wojska akazało ledźwie hodny ŭspaminu adpor.

BERLIN. 9.III. Jak nakazywaje wienskaja «Reichspost", ukrainskaja rada uročysta ŭjechała ŭ Kijeŭ, witanaja wielmi horača narodam.

PIECIARBURH. (W.T.B.). 9.III. Pawodłuh wiestak s Kijewa, ukrainskaja centralnaja rada pryhataŭlajecca da aružnaha wystupleńnia, kab wyzwalić uschodnije huberni, dzie jašče panujuć bolšewiki. Jak piše «Dziennik Kijowski», ukrainskije korpusy iduć na Charkaŭ i Odessu.

Z usiaho świetu.

BERLIN (W.T.B.). Kamisja dziela wybarnych praŭ pryniała proci hałasoŭ prohresistaŭ, socyal-demokrataŭ i palakoŭ predłažeńnie padkamisii ab prymusowaj padačy hołasu na wybarach.

Pawodłuh hetaha predłažeńnia, kožyn pawinien padać swoj hołas. Ad padačy hołasu zwalniaje: 1) ciažkaja chwaroba; 2) ważnyje sprawy, katorych nielha adłažyć; 3) asabliwyje akaličnaści, katoryje mohuć być pryznany ważnymi wybarnym kamisaram. Chto biez pamienionych pryčyn nie padaść hołasu, taho karaciměć štrafam, roŭnym ćwierci naležnaha ad jaho za hod padatku ad dachodu, adnak nia mienš 5 marak.

CHRYSTYANIJA. 7.III. Paśla pałudnia ŭ roznych punktach miesta uzniałisia razruchi, u katorych prynimali učaście narodnyje masy. Niekalki kramaŭ i piekareń zrabawany. Palicija areštawała niekalki asob.

ROTTERDAM (W.T.B.). 8.III. Reüter nakazywaje z Madrydu, što hišpanski gabinet ministraŭ padaŭsia u adstaŭku.

LONDON (Reüter). 7.III. *Uradowa* U kazionnych warštatach u pałudzionnaj čaści Londona 5.III uzniaŭsia ŭzryŭ. Zabity 4 asoby. Warštaty zniščeny.

CIURYCH. «Zür. Ztg.» pieredrukowaje z anhlickich hazet wiestki, katoryje dajuć abr z biezupynnych paŭstańniaŭ u roznych miestoch Anhlii. U Edinburgu uzniałisia bitwy miž anhlickim wojskam i narodam. U Londoni čerń rabawała kramy sa spažytnymi praduktami. Pry styčkach ranieny 50 asob. U irlandzkim hraftwie Kler na padmohu palicii byli wyzwany wojski.

PARYŽ (W.T.B). Francuski parlament pierewiahaj 400 proci 75 hałasoŭ pryniaŭ formułu dawieryja ministru-prezydentu Klemanso, katory zajawiŭ, što budzie ćwiorda dalej wajewać da pabiednaha kanca.

TELEHRAMY.

Niamieckije apawieščeńnia.

8.III. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaha. U časie ŭdačnych razwiedak na ŭschodzi ad Merkem uziaty ŭ pałon 30 belhijcaŭ, na paŭnočnym uschodzi ad Festybre — 33 anhličan. Na paadzinokich adrezkach u wiečary krapčeŭ artyleryjski i minamiotny ahoń.

Front niamieckaha Naślednika: Šturmowyje družyny, atakawaŭšyje kala Newil, na poŭdni ad Berryo-Ba, wiarnulisia s pałonnymi francuzami. Bajewaja čynnaść abmiežywałasia niščučym ahniom, katory momentami krapčeŭ na zachodnim bierazi Maasu.

Front Albrechta Wiurtemberskaha: Na fronci ŭ Lotaryngii francuskaja artyleryja razwiwała enerhičnuju čynnaść miž Sej i Eten.

9.III Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaha: Ažywiŭšyjesia razwiedačnyje čynnaści z abodwych bakoŭ wyzwali wielmi wostryje piachotnyje styčki na ŭschodzi ad Merkem, kala lesu Hutholst, na paŭnočnym zachodzi ad Geluwelt i na paŭnočnym bierazi Lys. Ažywiŭsia i ahoń artyleryi, katory dajšoŭ wialikaj siły u wiečary — asabliwa na fronci Flandryi i na poŭnačy ad Skarp.

Front niamieckaha Naślednika i Albrechta Wiurtemberskaha: Na čyślennych adrezkach krapčeła bajewaja čynnaść.

U adkaz na skinutyje worahami 19 i 20 lutaha bomby na adkrytyje miesty Tryr, Mannhejm i Pirmašens našy aeroplany ŭ nače z 8 na 9 marca zrabili nalot na Paryž z bombami i dajšli surjoznych rezultataŭ.

Uschod.

Na poŭnačy i na poŭdni ad Birzuli (na čyhuncy Žmerynka — Odessa) adbywalisia bitwy z bandami. Bandy razahnany.

10.III. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaha Pry Monši adkinuty anhlickije razwiedačnyje družyny i ŭziaty pałonyje.

Front niamieckaha Naślednika. Na poŭnačy ad Reimsa našy družyny ŭwarwalisia u francuskije akopy i ŭziali pałonnych.

Front Albrechta Wiurtemberskaha: Na paŭnočnym zachodzi i na ŭschodzi ad Blamon, miž Antr - Wilje i Badon-Wilje francuzy ŭ niekatorych punktach uwarwalisia ŭ našy pieradnije akopy. Kontr-atakami my prymusili ich wiarnucca nazad. Pry Markirchenie ŭziaty 1 aficer i 36 sałdataŭ.

Za apošnije dwa dni zbity 28 samalotaŭ i 1 prywiazny latučy šar. Latučaja eskadra Belke zbiła swajho 200-ha woraha.

11.III. Uschodni teatr.

Ahoń artyleryi i minamiotaŭ u roznych punktach u wiečary krapčeŭ. Žywiejšaja razwiedačnaja čynnaść trywała dalej. Našy družyny ŭ niekalkich punktach frontu Flandryi, u wakolicach Armantjer i na zachodnim bierazi Maasu ŭwarwalisia ŭ waroźyje akopy i wiarnulisia s pałonnymi i kulemiotami.

U časi niamieckaj operacii na paŭnočnym uschodzi ad Rejmsu iznoŭ bylo widać, što punkt dziela nahladu na bašni rejmskaj katedry, zaŭważeny ŭžo raniej, byŭ iznoŭ čynny. Kapitan v. Tuček i lejtenant Winsthoff zbili ŭ pawietry kožyn swajho 27 woraha, paručyk Deige — 20-ha.

Uschod.

Razchnany waroźyje bandy kala Bachmača, na paŭnočnym ŭschodzi ad Kijewa i pry Razdzielnaj (na čyhuncy Žmerynka-Odessa).

PARYŽ 9.III. *Uradowa.* U časi apošniaha nalotu niamieckich latunoŭ na Paryž zabity i ranieny kala 40 duš.

Austryjackije apawieščeńnia.

WIENA. 9.III. Kala Bahy, na Ukrainie, wojski, katoryje iduć dziela achrany čyhunki Kowel-Odessa, razahnali wialikšyje bandy.

Na italjanskim froncie ŭ niekatorych miescoch — krapčejšy ahoń artyleryi.

Drukowana u drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar Jazep Saławiej.